

Տ Ե Ղ Ե Կ Ա Ն Ք

«ՊՐՈՐԱՑԻԱՅԻ ՄԱՍԻՆ» ՕՐԵՆՔՈՒՄ ԱՌԱՋԱՐԿՎՈՂ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԵՎ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐԻ

Հոդված 3. Օրենքում օգտագործվող հիմնական հասկացությունները

1. Սույն օրենքում օգտագործվում են հետևյալ հիմնական հասկացությունները.

1) **պրոբացիա՝** պրոբացիայի շահառուի սոցիալական վերաինտեգրման, ինչպես նաև հասարակության անվտանգության ապահովման նպատակով պրոբացիայի շահառուի նկատմամբ օրենքով սահմանված կարգով կիրառված այլընտրանքային խափանման միջոցների, ազատությունից զրկելու հետ չկապված պատիժների, անվտանգության միջոցների, պատիժը պայմանականորեն չկիրառելու և պատժից պայմանական վաղաժամկետ ազատելու հետևանքով փորձաշրջան նշանակելու, պատժի կրումից ազատելու, պատժի կրումը հետաձգելու նկատմամբ վերահսկողության կատարում ու վերասոցիալականացման իրականացում հասարակությունում՝ անձի նկատմամբ հսկողություն, ուղղորդում և աջակցություն իրականացնելու միջոցով.

2) **էլեկտրոնային հսկողություն՝** ռադիոալիքային, կենսաչափական, արբանյակային կամ այլ միջոցներով հսկողություն անձի գտնվելու վայրի, տեղաշարժի և վարքագծի նկատմամբ.

3) **պրոբացիայի ծառայություն՝** պրոբացիա իրականացնող իրավասու պետական մարմին.

4) **պրոբացիայի ծառայող՝** պրոբացիայի ծառայությունում քաղաքացիական ծառայության պաշտոնների անվանացանկով նախատեսված պաշտոն զբաղեցնող անձ.

5) **պրոբացիայի շահառու՝** անձ, որի նկատմամբ կիրառվել է պրոբացիա.

6) **անձնական գործ՝** պրոբացիայի շահառուի վերաբերյալ փաստաթղթերի փաթեթ.

7) **տվյալների շտեմարան՝** պրոբացիայի շահառուների անձնական գործերի և պրոբացիայի ծառայության գործունեության վերաբերյալ էլեկտրոնային և թղթային տեղեկությունների ամբողջություն.

8) **պրոբացիայի շահառուի հաշվառման քարտ՝** պրոբացիայի շահառուի վերաբերյալ համառոտ տեղեկություններ պարունակող փաստաթուղթ.

9) **զեկույց՝** պրոբացիայի ծառայության կողմից, սույն օրենքին համապատասխան, պրոբացիայի շահառուի մասին ներկայացվող տեղեկություններ պարունակող փաստաթուղթ.

10) **հաշտարարություն՝** բանակցություններ, որոնց նպատակն է հաշտեցնել պրոբացիայի շահառուին և տուժողին.

~~11) **հետպատժյա փուլ՝** պատժի կրումից հետո մինչև դատվածության մարումը կամ օրենքով սահմանված կարգով դրա հանումը պրոբացիայի ծառայության կողմից իրականացվող գործառույթների իրականացման ժամանակահատվածը.~~

12) **վերահսկողության պլան՝** փաստաթուղթ, որով սահմանված են պրոբացիայի շահառուի վերահսկողության ենթակա գործողությունները և դրանց կատարման ժամկետները, իրավունքներն ու պարտականությունները, ինչպես նաև անհրաժեշտության դեպքում անձի հետ տարվող վերասոցիալականացման միջոցառումները և ծրագրերը (այսուհետ՝ վերասոցիալականացման միջոցառումներ).

13) **վերասոցիալականացում՝** պրոբացիայի շահառուների հետ տարվող սոցիալ-հոգեբանական աշխատանքների, միջոցառումների և ծրագրերի, իրավական և հոգեբանական

աջակցություն ցուցաբերելու, հասարակությունում վերահիմնադրելու և օրինապահ վարքագիծ ձևավորելու գործընթացների ամբողջություն.

14) **ռիսկերի և կարիքների գնահատում**՝ պրոբացիայի շահառուի կողմից կատարված կամ ենթադրյալ կատարված արարքի պատճառների վերհանում և այնպիսի միջոցների պլանավորում, որոնք հնարավորություն կտան նվազեցնել կատարված կամ ենթադրյալ կատարված հանցագործության կրկնության հավանականությունը.

15) **կամավոր**՝ պրոբացիայի ծառայության առջև դրված խնդիրների լուծման նպատակով կամավոր հիմունքներով պրոբացիայի ծառայության գործառույթների իրականացմանն օժանդակող անձ:

(3-րդ հոդվածը փոփ. 23.05.18 ՀՕ-335-Ն, խմբ., փոփ. 15.06.22 ՀՕ-247-Ն)

Հոդված 5. Տարբերակման և անհատականացման սկզբունքը

1. Սույն օրենքով նախատեսված խնդիրների լուծման համար պրոբացիայի ծառայությունը տարբերակում է պրոբացիայի յուրաքանչյուր շահառուի անձը, մշակում է նրա **ռուղման**, վերասոցիալականացման և օրինապահ վարքագիծը խթանելու անհատական ծրագիր՝ հաշվի առնելով կատարած հանցանքը և անձի սոցիալ-հոգեբանական վիճակը, ինչպես նաև պրոբացիայի ծառայության անչափահաս շահառուների լավագույն շահը: Անչափահաս շահառուի լավագույն շահերի ապահովումն ուղղված է նրա իրավունքների արդյունավետ և ամբողջական իրականացմանը, ինչպես նաև անչափահաս շահառուի զարգացմանը՝ հաշվի առնելով անչափահաս շահառուի մտավոր և ֆիզիկական կարիքները, այդ կարիքների բավարարման համար համապատասխան խնամքի առկայությունը, անչափահաս շահառուի զարգացման համար ծնողի և ընտանիքի այլ անդամների հետ շփվելու կարևորությունը, ինչպես նաև անչափահաս շահառուի մշակութային, լեզվական, հոգևոր կամ կրոնական կապերը և դաստիարակությունն ու նշանակությունն ընտանեկան միջավայրում և այլ կարիքները և պահանջները:

Հոդված 6. Զուգակցման սկզբունքը

1. Պրոբացիայի շահառուի նկատմամբ կիրառված պատիժը և հարկադրանքի այլ միջոցները կարող են զուգակցվել անձի ~~ռուղմանն~~ ~~ու~~ վերասոցիալականացմանն ուղղված՝ օրենքով նախատեսված այլ միջոցների հետ:

Հոդված 12. Այլընտրանքային խափանման միջոցի կատարման ապահովումը

1. Այլընտրանքային խափանման միջոցի կատարումը սույն օրենքով նախատեսված դեպքերում և կարգով ապահովում է Պրոբացիայի ծառայությունը՝ իր ստորաբաժանումների միջոցով, որոնք սահմանվում են պրոբացիայի ծառայության ներքին կանոնակարգով ~~պրոբացիայի շահառուի մշտական բնակության վայրի պրոբացիայի ծառայության տարածքային մարմինը (սույն գլխում այսուհետ՝ տարածքային մարմին), իսկ մշտական բնակության վայր չունեցող կամ օտարերկրյա քաղաքացի կամ քաղաքացիություն չունեցող անձանց դեպքում՝ նրա փաստացի~~

~~բնակության վայրի կամ դատարանի կամ քրեական վարույթն իրականացնող մարմնի (սույն գլխում այսուհետ՝ իրավասու մարմին) որոշման մեջ նշված վայրի տարածքային մարմինը:~~

2. Տարածքային մարմինը վերահսկողություն է իրականացնում իրավասու մարմնի որոշմամբ պրոբացիայի շահառուի վրա դրված պարտականությունների կատարման նկատմամբ:

3. Այլընտրանքային խափանման միջոց կիրառելու մասին իրավասու մարմնի որոշումն ստանալուց հետո պրոբացիայի ծառայողն անհապաղ, բայց ոչ ուշ, քան երեք աշխատանքային օրվա ընթացքում պարզում է պրոբացիայի շահառուի գտնվելու վայրը, նրա հետ կապ է հաստատում, նրան պատշաճ ծանուցում է տարածքային մարմին ներկայանալու վերաբերյալ, իսկ տնային կալանք այլընտրանքային խափանման միջոցի դեպքում այցելում է պրոբացիայի շահառուի բնակության վայր, կազմում պրոբացիայի շահառուի անձնական գործ, վերահսկողության պլան, լրացնում հաշվառման քարտ: Վերահսկողության սկիզբը հաշվվում է պրոբացիայի շահառուին հաշվառման վերցնելու պահից:

4. Պրոբացիայի շահառուի՝ տարածքային մարմին չներկայանալու դեպքում պրոբացիայի ծառայողը պարտավոր է այցելել նրա բնակության կամ աշխատանքի վայր՝ պարզելու չներկայանալու պատճառները, որի մասին կազմում է արձանագրություն և ոչ ուշ, քան երեք աշխատանքային օրվա ընթացքում ներկայացնում վարույթն իրականացնող մարմին:

5. Պրոբացիայի շահառուին չհայտնաբերելու դեպքում պրոբացիայի ծառայողն այդ մասին կազմում է արձանագրություն և ոչ ուշ, քան երեք աշխատանքային օրվա ընթացքում ներկայացնում իրավասու մարմին:

6. Այլընտրանքային խափանման միջոց կիրառած իրավասու մարմնի որոշման հիման վրա և դրա շրջանակում, ~~ինչպես նաև պրոբացիայի շահառուի վերաբերյալ ռիսկերի և կարիքների գնահատման հիման վրա~~ պրոբացիայի ծառայողը վերահսկողության պլանում սահմանում է պրոբացիայի շահառուի վերահսկողության ենթակա գործողությունները և դրանց կատարման ժամկետները, իրավունքներն ու պարտականությունները, դրանք խախտելու համար օրենքով սահմանված պատասխանատվությունը:

7. Այլընտրանքային խափանման միջոց կիրառելու մասին իրավասու մարմնի որոշման հիման վրա պրոբացիայի ծառայողն այցելում է պրոբացիայի շահառուի բնակության կամ աշխատանքի վայր, ինչպես նաև այլ վայր, որտեղ իրավասու մարմնի որոշմամբ պրոբացիայի շահառուին արգելված է այցելել, պրոբացիայի շահառուի վրա դրված պարտականությունների կատարման նկատմամբ վերահսկողություն իրականացնելու նպատակով, որի արդյունքում կազմվում է արձանագրություն:

8. Պրոբացիայի ծառայողի ծառայողական վկայականի ներկայացման դեպքում պրոբացիայի շահառուի բնակության վայրի անվտանգությունը կամ կառավարումն իրականացնող մարմինները, կազմակերպությունները, պրոբացիայի շահառուի աշխատավայրի վարչակազմը, ինչպես նաև այն վայրերի վարչակազմերը, որտեղ իրավասու մարմնի որոշմամբ պրոբացիայի շահառուին արգելված է այցելել, պարտավոր են ապահովել պրոբացիայի ծառայողի ազատ մուտքն ու ելքը նշված վայրեր:

9. Այլընտրանքային խափանման միջոց կիրառելու մասին իրավասու մարմնի որոշման հիման վրա պրոբացիայի շահառուի կողմից իր բնակության կամ աշխատանքի վայր մուտքը և ելքը արգելելու կամ պրոբացիայի ծառայողի պարտականությունների կատարմանը ցանկացած ձևով խոչընդոտելու դեպքում պրոբացիայի ծառայողն այդ մասին կազմում է արձանագրություն և անհապաղ, բայց ոչ ուշ, քան 12 ժամվա ընթացքում ուղարկում քրեական վարույթն իրականացնող մարմին: Այլ անձանց կողմից պրոբացիայի շահառուի բնակության կամ աշխատանքի վայր մուտքը և ելքն արգելելու կամ պրոբացիայի ծառայողի պարտականությունների կատարմանը ցանկացած

ձևով խոչընդոտելու դեպքում պրոբացիայի ծառայողն այդ մասին կազմում է արձանագրություն և ոչ ուշ, քան մեկ աշխատանքային օրվա ընթացքում ներկայացնում դատարան:

10. Դատական ակտի հիման վրա այլընտրանքային խափանման միջոցների կատարումն իրականացվում է էլեկտրոնային հսկողության միջոցների կիրառմամբ՝ Հայաստանի Հանրապետության քրեական դատավարության օրենսգրքի պահանջներին համապատասխան: Եթե էլեկտրոնային հսկողության սարքավորումները տեխնիկական պատճառներով հնարավոր չէ տեղադրել դատական ակտում նշված՝ տնային կալանք խափանման միջոցը կրելու համար սահմանված վայրում, կամ մեղադրյալը չի հանդիսանում դատական ակտում նշված տնային կալանք խափանման միջոցը կրելու համար սահմանված տան կամ բնակարանի սեփականատերը, իսկ սեփականատերը չի տալիս իր տանը կամ բնակարանում էլեկտրոնային հսկողության սարքավորումներ տեղադրելու համաձայնություն, ապա Պրոբացիայի ծառայությունը չի տեղադրում էլեկտրոնային հսկողության սարքավորումները և անհապաղ դրա մասին հայտնում է վարույթն իրականացնող մարմնին:

~~11. Տարածքային մարմինն այլընտրանքային խափանման միջոց կիրառած իրավասու մարմնի որոշմամբ սահմանված կոնկրետ սահմանափակումների վերաբերյալ կազմում է հաշվետվություն, որն իրավասու մարմնի նշած պարբերականությամբ ներկայացվում է քրեական վարույթն իրականացնող մարմնին:~~

12. Պրոբացիայի շահառուի կողմից իրավասու մարմնի որոշման հիման վրա կիրառվող այլընտրանքային խափանման միջոցի պայմանների խախտման դեպքում տարածքային մարմինը, ներքին կանոնակարգի համաձայն, միջոցներ է ձեռնարկում պրոբացիայի շահառուին հայտնաբերելու և իրավասու մարմնի որոշման հիման վրա կիրառվող սահմանափակումների կատարումն ապահովելու ուղղությամբ, անհապաղ հայտնում է քրեական վարույթն իրականացնող մարմնին, անհրաժեշտության դեպքում՝ Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանությանը կամ այլ համապատասխան մարմիններին և իր իրավասությունների սահմաններում աջակցում նրանց:

13. Այլընտրանքային խափանման միջոցի կիրառման ավարտից կամ դադարեցվելուց հետո տարածքային մարմինը պրոբացիայի շահառուին տալիս է տեղեկանք այլընտրանքային խափանման միջոցի կիրառման ավարտի կամ դադարեցման մասին և այդ մասին հայտնում է իրավասու մարմնին, Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանությանը, իսկ անձնական գործն արխիվացվում է:

14. Իրավասու մարմնի որոշմամբ սահմանված կոնկրետ սահմանափակումների վերաբերյալ կազմվող հաշվետվության, պրոբացիայի ծառայողի այցելության արդյունքում, ինչպես նաև պրոբացիայի ծառայողի պարտականությունների կատարմանը ցանկացած ձևով խոչընդոտելու դեպքում կազմվող և քրեական վարույթն իրականացնող մարմին ներկայացվող արձանագրությունների և պրոբացիայի ծառայության կողմից օգտագործվող այլ փաստաթղթերի ձևերը հաստատում է համապատասխան նախարարը:

(12-րդ հոդվածը փոփ. 23.03.18 ՀՕ-283-Ն, փոփ., լրաց. 15.06.22 ՀՕ-247-Ն)

Հոդված 19. Հոգեբանական օգնություն ստանալու պարտականությունը կատարելու կարգը

(վերնագիրը խմբ. 15.06.22 ՀՕ-247-Ն)

1. Հոգեբանական օգնություն ստանալու պարտականությունը կատարելու կարգը սահմանվում է Հայաստանի Հանրապետության քրեակատարողական օրենսգրքով և դրա հիման վրա Հայաստանի Հանրապետության կառավարության հաստատած՝ պրոբացիայի ծառայության ներքին կանոնակարգով:

2. Հոգեբանական օգնություն ստանալու պարտականություն ունեցող պրոբացիայի շահառուի հոգեկան վիճակի վատթարացման դեպքում երկօրյա ժամկետում պրոբացիայի ծառայողն այդ մասին կազմում է արձանագրություն և այն ներկայացնում համապատասխան դատարան, ինչպես նաև տեղեկացնում պրոբացիայի շահառուի բնակության վայրի բժշկական օգնություն և սպասարկում իրականացնող հաստատությանը: Արձանագրությանը կցվում է պրոբացիայի շահառուի հոգեկան վիճակի վատթարացումը փաստող՝ հոգեբանի կամ հոգեբույժի մասնագիտական կարծիքը:

3. Վերահսկողություն իրականացնելիս պրոբացիայի ծառայողն իրավունք ունի պրոբացիայի շահառուին կանչելու Պրոբացիայի ծառայության համապատասխան ստորաբաժանում, ստանալու գրավոր կամ բանավոր պարզաբանումներ, հոգեբանական օգնություն ցույց տվող համապատասխան կառույցից պահանջելու տեղեկություններ նրա վարքագծի վերաբերյալ, ինչպես նաև իրականացնելու վերահսկողության պլանից բխող այլ գործողություններ: Հոգեբանական օգնությունը ցույց է տրվում համապատասխան դատական ակտի հիման վրա՝ Պրոբացիայի ծառայության կողմից հոգեբանական կազմակերպությունների ներգրավման միջոցով: Հոգեբանական օգնություն ցույց տվող կազմակերպություններն ընտրվում են գնման համապատասխան ընթացակարգերի իրականացման արդյունքում: ~~Հոգեբանական օգնություն ցույց տվող կառույցների ցանկը սահմանում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը:~~

(19-րդ հոդվածը խմբ. 15.06.22 ՀՕ-247-Ն)

Հոդված 23. Պատիժը կրելուց պայմանական վաղաժամկետ ազատելու, ~~պատիժն ավելի մեղմ պատժով փոխարինելու~~ վերաբերյալ պրոբացիայի ծառայության կողմից զեկույցներ տրամադրելը

(վերնագիրը փոփ. 23.05.18 ՀՕ-335-Ն, 15.06.22 ՀՕ-247-Ն)

1. Պատիժը կրելուց պայմանական վաղաժամկետ ազատելու, ~~պատիժն ավելի մեղմ պատժով փոխարինելու~~ վերաբերյալ զեկույցը տրամադրում է պատժի կրման վայրի պրոբացիայի ծառայության տարածքային մարմինը (սույն գլխում այսուհետ՝ տարածքային մարմին):

2. Տարածքային մարմինը պատիժը կրելուց պայմանական վաղաժամկետ ազատելու, ~~պատիժի չկրած մասն ավելի մեղմ պատժատեսակով փոխարինելու~~ վերաբերյալ զեկույցը ներկայացնում է օրենքով սահմանված կարգով և ժամկետներում դատապարտյալի կողմից պատիժը կրելուց պայմանական վաղաժամկետ ազատելու, ~~պատիժն ավելի մեղմ պատժով փոխարինելու~~ դիմումի մասին պաշտոնական ծանուցում ստանալու դեպքում:

3. Զեկույց տրամադրելու համար տարածքային մարմինն անհապաղ, բայց ոչ ուշ, քան երեք աշխատանքային օրվա ընթացքում կապ է հաստատում քրեակատարողական հիմնարկի հետ և պայմանավորվում հանդիպում ունենալ դատապարտյալի հետ, համապատասխան քրեակատարողական հիմնարկից պահանջում է անձի անձնական գործը կամ տեղում ծանոթանում անձնական գործին և կազմում է դատապարտյալի անձնական գործը: ~~Զեկույց տրամադրելու համար~~

~~տարածքային մարմինն անհապաղ, բայց ոչ ուշ, քան երեք աշխատանքային օրվա ընթացքում պարզում է պրոբացիայի շահառուի գտնվելու վայրը, կապ է հաստատում և հանդիպում նրա հետ, համապատասխան քրեակատարողական հիմնարկից պահանջում է անձի անձնական գործը կամ տեղում ծանոթանում է անձնական գործին և կազմում է պրոբացիայի շահառուի անձնական գործը:~~

~~4. Պրոբացիայի շահառուին չհայտնաբերելու դեպքում պրոբացիայի ծառայողն այդ մասին կազմում է արձանագրություն և ոչ ուշ, քան մեկ աշխատանքային օրվա ընթացքում ներկայացնում զեկույց պահանջած դատարան:~~

5. Պրոբացիայի ծառայողը տվյալների շտեմարանում առկա տեղեկությունների, անձնական գործի, պրոբացիայի շահառուի, նրա ուսման կամ աշխատանքի վայրի վարչակազմի, ընտանիքի անդամների, ազգականների, ընկերների, հարևանների, տուժողների կամ տուժողների իրավահաջորդների հետ հանդիպումների, հարցումների արդյունքում պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմիններից, հիմնարկներից և այլ կազմակերպություններից ստացված տեղեկությունների, ինչպես նաև համապատասխան քրեակատարողական հիմնարկի ծառայողների և այլ անձանց տրամադրած տվյալների հիման վրա կազմում է զեկույց և ներկայացնում զեկույց պահանջած մարմին:

6. Պրոբացիայի շահառուն սեփական նախաձեռնությամբ կարող է իր վերաբերյալ բանկային գաղտնիք կազմող տեղեկություններ ներկայացնել զեկույցում ներառելու նպատակով:

7. Ձեկույցի մեջ նշվում են պրոբացիայի շահառուի՝

1) անունը, ազգանունը, հայրանունը.

2) ծննդյան օրը, ամիսը, տարին.

3) անձի սոցիալ-հոգեբանական բնութագիրը.

4) աշխատունակությունը, աշխատանքային ստաժը և զբաղմունքի տեսակը.

5) կրթությունը.

6) առողջական վիճակը.

7) սոցիալական, գույքային դրությունը.

8) ընտանեկան դրությունը և խնամքի տակ գտնվող անձանց առկայությունը.

9) բնակության մշտական վայրի առկայությունը.

10) որոշակի հակումները, հնարավոր կախվածությունները, նախասիրությունները.

11) արարքի բնույթն ու հանրության համար վտանգավորության աստիճանը.

12) իր կատարած հանցանքի նկատմամբ ունեցած վերաբերմունքը.

13) քրեակատարողական հիմնարկում գտնվելու ընթացքում դրսևորած վարքագիծը, աշխատանքային գործունեությունն ու մասնակցությունը մշակութային, կրթական միջոցառումներին.

14) ~~հոդվածներ և~~ վերասոցիալականացմանը վերաբերող տվյալներ.

15) այլ հանգամանքներ:

8. Պատիժը կրելուց պայմանական վաղաժամկետ ազատելու, ~~պատիժն ավելի մեղմ պատժով փոխարինելու~~ վերաբերյալ զեկույցի կազմման կարգը սահմանում է համապատասխան նախարարը:

(23-րդ հոդվածը փոփ. 23.03.18 ՀՕ-283-Ն, լրաց., փոփ., խմբ. 23.05.18 ՀՕ-335-Ն, փոփ. 15.06.22 ՀՕ-247-Ն)

Հո Պատիժը պայմանականորեն չկիրառելու, պատժից ազատելու, պատժից պայմանական վաղ դաժամկետ ազատման դեպքում փորձաշրջանի մեջ գտնվող կամ պատժի կատարումը հետ աձգված անձանց նկատմամբ վերահսկողության իրականացումը

(վերնագիրը խմբ. 15.06.22 ՀՕ-247-Ն)

1. Պատիժը պայմանականորեն չկիրառելու, պատժից ազատելու, պատժից պայմանական վաղաժամկետ ազատման դեպքում փորձաշրջանի մեջ գտնվող կամ պատժի կատարումը հետաձգված անձանց նկատմամբ սահմանված վերահսկողությունն իրականացնում է Պրոբացիայի ծառայությունը խսկ գինձառայողի նկատմամբ՝ նրա գործամասի հրամանատարությունը:

2. Պատիժը պայմանականորեն չկիրառելու, պատժից ազատելու, պատժից պայմանական վաղաժամկետ ազատման կամ պատժի կատարումը հետաձգելու մասին դատական ակտն ստանալուց հետո պրոբացիայի ծառայողը երեք աշխատանքային օրվա ընթացքում պարզում է պրոբացիայի շահառուի գտնվելու վայրը, նրա հետ կապ է հաստատում, նրան պատշաճ ծանուցում է Պրոբացիայի ծառայության համապատասխան ստորաբաժանում ներկայանալու վերաբերյալ, կազմում է անձնական գործ:

3. Պրոբացիայի ծառայություն ներկայանալու դեպքում անձը վերցվում է հաշվառման, ստորագրությամբ պրոբացիայի շահառուին պարզաբանվում են նրա իրավունքները և պարտականությունները, դրանք չկատարելու դեպքում օրենքով սահմանված պատասխանատվությունը, իրականացվում է ռիսկերի և կարիքների գնահատում, և դրա հիման վրա կազմվում է վերահսկողության պլան, լրացվում է հաշվառման քարտ:

4. Պրոբացիայի շահառուի՝ ծանուցմամբ նշված օրը Պրոբացիայի ծառայության համապատասխան ստորաբաժանում չներկայանալու դեպքում Պրոբացիայի ծառայողը երեք աշխատանքային օրվա ընթացքում պարտավոր է այցելել նրա բնակության կամ աշխատանքի վայր՝ պարզելու չներկայանալու պատճառները, որոնց մասին կազմում է արձանագրություն:

5. ~~Դատապարտյալին~~ Շահառուին նրա բնակության կամ աշխատանքի վայրում չհայտնաբերելու դեպքում պրոբացիայի ծառայողն այդ մասին անհապաղ տեղեկացնում է Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանությանը:

6. Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանությունը պրոբացիայի շահառուին հայտնաբերելու դեպքում նրանից վերցնում է ստորագրված պարտավորագիր՝ եռօրյա ժամկետում Պրոբացիայի ծառայության համապատասխան ստորաբաժանում ներկայանալու վերաբերյալ, որի մասին անհապաղ գրավոր տեղեկացնում է Պրոբացիայի ծառայությանը՝ կցելով կազմված արձանագրության պատճենը և պարտավորագիրը: Պրոբացիայի շահառուի կողմից անհարգելի պատճառով Պրոբացիայի ծառայություն չներկայանալն առաջացնում է օրենքով սահմանված պատասխանատվություն:

7. Եթե հնարավոր չէ կապ հաստատել պրոբացիայի շահառուի հետ, կամ նրա գտնվելու վայրը չի բացահայտվում 15 օրվա ընթացքում, կամ նրա կողմից դատարանի որոշման հիման վրա կիրառվող սահմանափակումների խախտման դեպքի հայտնաբերումից հետո՝ 15 օրվա ընթացքում, չի բացահայտվում պրոբացիայի շահառուի գտնվելու վայրը, ապա տարածքային մարմինը դատարան է ներկայացնում միջնորդություն՝ պրոբացիայի շահառուի նկատմամբ հետախուզում հայտարարելու վերաբերյալ: Այն դեպքում, երբ իրավասու մարմիններից ստացված տեղեկությամբ հաստատվում է պրոբացիայի շահառուի՝ գինված հակամարտության արդյունքում ռազմական գործողություններին (մարտական առաջադրանքներին) մասնակցությունը, որի հետևանքով վերջինս անհետ կորել է և նրա գտնվելու վայրը իրավասու մարմիններին պարզել չի հաջողվել պրոբացիայի շահառուի՝ հետախուզում հայտարարելուց մեկ տարվա ընթացքում, տարածքային

մարմինը դատարան է ներկայացնում միջնորդություն՝ պրոբացիայի շահառուի նկատմամբ հետախուզումը դադարեցնելու մասին:

8. Պատիժը պայմանականորեն չկիրառելու, պատժից պայմանական վաղաժամկետ ազատման հետևանքով փորձաշրջանի մեջ գտնվող, պատժից ազատելու կամ պատժի կատարումը հետաձգելու մասին դատական ակտի հիման վրա և դրա շրջանակում, ինչպես նաև պրոբացիայի շահառուի վերաբերյալ ռիսկերի և կարիքների գնահատման հիման վրա վերահսկողության պլանում պրոբացիայի ծառայողը սահմանում է պրոբացիայի շահառուի վերահսկողության ենթակա գործողությունները և դրանց կատարման ժամկետները, իրավունքներն ու պարտականությունները, դրանք խախտելու համար օրենքով նախատեսված պատասխանատվությունը, ինչպես նաև պրոբացիայի շահառուի վերասոցիալականացմանն ուղղված անհատական ծրագիրը:

9. Պրոբացիայի շահառուին հաշվառման վերցնելուց հետո՝ եռօրյա ժամկետում, Պրոբացիայի ծառայողը դատական ակտը կայացրած դատարանին տեղեկացնում է դատական ակտը կատարման վերցնելու մասին և տեղեկացնում Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանությանը:

10. Վերահսկողության պլանի հիման վրա պրոբացիայի ծառայողն այցելում է պրոբացիայի շահառուի բնակության կամ աշխատանքի վայր կամ համապատասխան բժշկական հաստատություն՝ պրոբացիայի շահառուի վրա դրված պարտականությունների կատարման նկատմամբ վերահսկողություն իրականացնելու նպատակով, որի արդյունքով կազմվում է արձանագրություն:

11. Պրոբացիայի անչափահաս շահառուին հաշվառման վերցնելուց հետո պրոբացիայի ծառայողը պարբերաբար, սակայն ոչ պակաս, քան ամիսը մեկ անգամ այցելություն է կատարում նրա բնակության, ուսման վայրը, զրուցում է նրա ծնողների կամ օրինական ներկայացուցիչների կամ խնամակալության և հոգաբարձության մարմնի հետ, որի մասին կազմվում է համապատասխան արձանագրություն: Ձեռք բերված տեղեկությունների և պրոբացիայի անչափահաս շահառուի հետ ունեցած զրույցների հիման վրա պրոբացիայի ծառայողը լրացնում է պրոբացիայի անչափահաս շահառուի վերաբերյալ անձնական թերթ:

12. Պրոբացիայի ծառայության համապատասխան ստորաբաժանումը պրոբացիայի շահառուին հաշվառման վերցնելուց հետո գնահատում է նրա ռիսկերը և կարիքները, որի հիման վրա ընդունում է որոշում՝ ցածր ռիսկ ունեցող շահառուներին երկու ամսվա ընթացքում մեկ անգամ, միջին ռիսկ ունեցող շահառուներին ամիսը մեկ անգամ, իսկ բարձր ռիսկ ունեցող շահառուներին մեկ ամսվա ընթացքում առնվազն երկու անգամ Պրոբացիայի ծառայության համապատասխան ստորաբաժանում ներկայանալու մասին, որը ներառվում է վերահսկողության պլանի մեջ: Ռիսկերի և կարիքների գնահատումը կարող է վերանայվել յուրաքանչյուր երկու ամիսը մեկ անգամ կամ պրոբացիայի շահառուի կյանքում կատարված փոփոխությունների դեպքում: Սույն մասը տարածվում է այն դեպքերի վրա, երբ պրոբացիայի շահառուի նկատմամբ վերասոցիալականացման և վերականգնողական աշխատանքներ իրականացնելու անհրաժեշտությունը բացակայում է: ~~Պրոբացիայի ծառայության համապատասխան ստորաբաժանումը պրոբացիայի շահառուին հաշվառման վերցնելուց հետո գնահատում է նրա ռիսկերը և կարիքները, որի հիման վրա ընդունում է որոշում մեկ ամսվա ընթացքում պրոբացիայի շահառուի կողմից Պրոբացիայի ծառայության համապատասխան ստորաբաժանում ներկայանալու հաճախականությունը սահմանելու մասին, որը ներառվում է վերահսկողության պլանի մեջ: Ռիսկերի և կարիքների գնահատումը կարող է վերանայվել յուրաքանչյուր երկու ամիսը մեկ անգամ կամ պրոբացիայի շահառուի կյանքում կատարված փոփոխությունների դեպքում:~~

13. Փորձաշրջանի ընթացքում վերահսկողության պլանի հիման վրա Պրոբացիայի ծառայության համապատասխան ստորաբաժանման ծառայողը պրոբացիայի շահառուի հետ անցկացնում է զրույց շահառուի վարքի, ընտանիքի հետ հարաբերությունների, զբաղվածության և գործունեության վերաբերյալ, որի մասին կազմվում է արձանագրություն:

14. Հաշվի առնելով փորձաշրջանի ընթացքում պրոբացիայի շահառուի վարքագիծը և ռիսկերի ու կարիքների գնահատման արդյունքները՝ Պրոբացիայի ծառայության համապատասխան ստորաբաժանումը որոշում է ընդունում պրոբացիայի շահառուի հաճախումների թիվը վերանայելու մասին, ինչպես նաև հաճախումների ժամանակ նրա հետ առանձնազրույց ունենալու անհրաժեշտության կամ դրա բացակայության մասին:

15. Պրոբացիայի շահառուի վրա դատարանի կողմից պարտականություններ դրված լինելու դեպքում պարզաբանումներ ստանալու նպատակով պրոբացիայի ծառայողը պրոբացիայի շահառուին ծանուցում է Պրոբացիայի ծառայության համապատասխան ստորաբաժանում ներկայանալու պարտավորության մասին, բայց ոչ ավելի, քան երկու շաբաթը մեկ անգամ կամ նրա վրա դրված պարտականությունների չկատարման յուրաքանչյուր փաստով:

16. Պրոբացիայի այն շահառուներին, որոնց վրա դատարանը դրել է ոգելից խմիչքներից (ալկոհոլից), թմրամիջոցներից, հոգեմետ (հոգեներգործուն), թունավոր կամ այլ թմրեցնող նյութերից ունեցած կախվածությունից բուժման կուրս անցնելու և այլ պարտականություն, Պրոբացիայի ծառայության համապատասխան ստորաբաժանումը պարտավոր է եռօրյա ժամկետում ծանուցել համապատասխան բժշկական հաստատությանը:

17. Պրոբացիայի շահառուի կողմից դատական ակտով սահմանված՝ ոգելից խմիչքներից (ալկոհոլից), թմրամիջոցներից, հոգեմետ (հոգեներգործուն), թունավոր կամ այլ թմրեցնող նյութերից ունեցած կախվածությունից բուժման կուրս անցնելու պարտականության խախտման յուրաքանչյուր դեպքում համապատասխան բժշկական հաստատությունը պարտավոր է խախտումը հայտնաբերելու պահից անհապաղ, բայց ոչ ուշ, քան երկու աշխատանքային օրվա ընթացքում այդ մասին հայտնել Պրոբացիայի ծառայությանը:

18. Պրոբացիայի ծառայողի ծառայողական վկայականի ներկայացման դեպքում պրոբացիայի շահառուի բնակության վայրի անվտանգությունը կամ կառավարումն իրականացնող մարմինները, կազմակերպությունները, պրոբացիայի շահառուի աշխատավայրի վարչակազմը, ինչպես նաև այն վայրերի վարչակազմերը, որտեղ իրավասու մարմնի որոշմամբ պրոբացիայի շահառուին արգելված է այցելել, պարտավոր են ապահովել պրոբացիայի ծառայողի ազատ մուտքն ու ելքը նշված վայրեր:

19. Անհրաժեշտության դեպքում Պրոբացիայի ծառայությունը միջնորդություն է ներկայացնում դատարան պրոբացիայի շահառուի վրա լրացուցիչ պարտականություններ դնելու կամ սահմանափակումներ կիրառելու մասին:

20. Պրոբացիայի շահառուի կողմից դատական ակտի հիման վրա կիրառվող պարտականությունների խախտման դեպքում Պրոբացիայի ծառայությունը միջոցներ է ձեռնարկում դատական ակտի հիման վրա կիրառվող պարտականությունների կատարումն ապահովելու ուղղությամբ:

21. Զինվորական ծառայության կամ այլընտրանքային ծառայության անցնելիս ծառայության ամբողջ ժամկետի ընթացքում պրոբացիայի շահառուի նկատմամբ վերահսկողությունն իրականացնում է համապատասխան զորամասի հրամանատարությունը կամ այն կազմակերպությունը, որտեղ պրոբացիայի շահառուն այլընտրանքային ծառայություն է անցնում:

22. Պրոբացիայի շահառուն զինվորական կամ այլընտրանքային ծառայության անցնելու դեպքում Պրոբացիայի ծառայության համապատասխան ստորաբաժանումը զինվորական

կոմիսարիատ է ուղարկում պրոբացիայի շահառուի անձնական գործը՝ հետագա վերահսկողությունը շարունակելու նպատակով: Եթե դատապարտյալն ազատվում է գինվորական կամ այլընտրանքային ծառայությունից, իսկ փորձաշրջանի ժամկետը դեռ չի ավարտվում, ապա անձնական գործը երեք օրվա ընթացքում ուղարկվում է Պրոբացիայի ծառայություն՝ հետագա ընթացքն ապահովելու նպատակով:

23. Զորամասի հրամանատարությունը պրոբացիայի շահառուին հաշվառման վերցնելու օրվանից տասն օրվա ընթացքում պարտավոր է պրոբացիայի ծառայությանը հայտնել այդ մասին:

24. Փորձաշրջանի կամ վերահսկողության ժամկետի ավարտից հետո Պրոբացիայի ծառայության համապատասխան ստորաբաժանումը պրոբացիայի շահառուին տալիս է փորձաշրջանի կամ վերահսկողության ժամկետի ավարտի մասին տեղեկանք և այդ մասին հայտնում դատական ակտը կայացրած դատարանին, Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանությանը, իսկ օրենքով սահմանված դեպքերում՝ իրավասու այլ մարմիններին: Պատիժը կրելուց պայմանական վաղաժամկետ ազատված Պրոբացիայի շահառուի նկատմամբ վերահսկողության ժամկետը հաշվարկվում է ազատագրկման ձևով պատժի կրումից ազատվելու օրվանից: Պատիժը պայմանականորեն չկիրառված Պրոբացիայի շահառուի նկատմամբ վերահսկողության ժամկետը հաշվարկվում է Պրոբացիայի ծառայությունում հաշվառման վերցնելու օրվանից:

25. Փորձաշրջանի կամ վերահսկողության ժամկետի ավարտից հետո, եթե Պրոբացիայի ծառայությունը մինչև վերահսկողության ժամկետի ավարտը միջնորդություն է ներկայացրել դատարան պրոբացիայի շահառուի կողմից դատական ակտի հիման վրա կիրառվող պարտականությունները չկատարելու համար, ապա պրոբացիայի շահառուի նկատմամբ վերահսկողությունն ավարտվում է, սակայն անձնական գործը չի արխիվացվում, իսկ պրոբացիայի շահառուին փորձաշրջանի կամ վերահսկողության ժամկետի ավարտի մասին տեղեկանք չի տրամադրվում մինչև տվյալ հարցի վերաբերյալ դատական ակտն ստանալը:

26. Եթե պրոբացիայի շահառուն փորձաշրջանի կամ վերահսկողության ընթացքում կատարել է նոր հանցանք, սակայն մինչև վերահսկողության ժամկետի ավարտն առկա չէ դրա վերաբերյալ օրինական ուժի մեջ մտած դատական ակտ, ապա պրոբացիայի շահառուի նկատմամբ վերահսկողությունն ավարտվում է, սակայն անձնական գործը չի արխիվացվում, իսկ պրոբացիայի շահառուին փորձաշրջանի կամ վերահսկողության ժամկետի ավարտի մասին տեղեկանք չի տրամադրվում մինչև տվյալ հարցի վերաբերյալ դատական ակտն ստանալը:

(24-րդ հոդվածը փոփ. 23.03.18 ՀՕ-283-Ն, խմբ. 15.06.22 ՀՕ-247-Ն)

Հոդված 29. Հաշտարարը և հաշտարարության իրականացումը

1. Հաշտարարը պրոբացիայի այն ծառայողն է, որին պրոբացիայի ծառայության ղեկավարը նշանակում է հաշտարարություն իրականացնելու համար:

2. Հաշտարարությունը դատական քննության փուլում դատարանի կողմից նշանակված, իսկ ազատագրկման հետ չկապված պատիժների կատարման կամ հետպատժյա փուլում պրոբացիայի ծառայության ղեկավարի կողմից սեփական նախաձեռնությամբ կամ կողմի միջնորդությամբ նշանակված բանակցությունների իրականացումն է, որն ուղղված է պրոբացիայի շահառուին և տուժողին (տուժողի իրավահաջորդին) հաշտեցնելուն:

3. Հաշտարարության կողմերն են պրոբացիայի շահառուն և տուժողը (տուժողի իրավահաջորդը):

Հոդված 30. Հաշտարարության գործընթացի նախաձեռնումը

1. Հաշտարարության գործընթաց նշանակելու իրավասություն ունեն դատարանը՝ դատական քննության փուլում, իսկ պրոբացիայի ծառայության ղեկավարը՝ սեփական նախաձեռնությամբ կամ կողմի միջնորդությամբ՝ ազատագրկման հետ չկապված պատիժների կատարման կամ հետպատժա փուլում :

2. Հաշտարարություն նշանակելու մասին դատական ակտն ստանալուց հետո պրոբացիայի ծառայության ղեկավարն անհապաղ, բայց ոչ ուշ, քան մեկ աշխատանքային օրվա ընթացքում որոշում է կայացնում հաշտարարություն և հաշտարար նշանակելու մասին և այդ մասին անհապաղ, բայց ոչ ուշ, քան մեկ աշխատանքային օրվա ընթացքում պատշաճ ծանուցում է կողմերին:

3. Ազատագրկման հետ չկապված պատիժների կատարման հետպատժա փուլում կողմի միջնորդության դեպքում պրոբացիայի ծառայողն այդ մասին անհապաղ, բայց ոչ ուշ, քան մեկ աշխատանքային օրվա ընթացքում պատշաճ ծանուցում է մյուս կողմին: Ծանուցմանը զուգահեռ պրոբացիայի ծառայողը կապ է հաստատում և հանդիպում հաշտարարություն նախաձեռնող կողմի հետ՝ ճշտելով նրա առաջարկները: Այնուհետև հանդիպում է մյուս կողմի հետ: Պրոբացիայի ծառայողը կողմերին բացատրում է հաշտարարության էությունը, նպատակը, առավելությունները, հետևանքները և անհրաժեշտ այլ պայմանները: Երկու կողմերի հետ հանդիպումների արդյունքում պրոբացիայի ծառայողն այդ մասին կազմում է արձանագրություն, որը հաստատվում է պրոբացիայի ծառայողի և կողմերի ստորագրությամբ: Մյուս կողմը պարտավոր է արձանագրությունն ստորագրելուց հետո անհապաղ, բայց ոչ ուշ, քան երեք աշխատանքային օրվա ընթացքում գրավոր կամ բանավոր դիրքորոշում հայտնել հաշտարարության գործընթաց սկսելու վերաբերյալ:

4. Կողմերի դիրքորոշումներին ծանոթանալուց հետո անհապաղ, բայց ոչ ուշ, քան մեկ աշխատանքային օրվա ընթացքում պրոբացիայի ծառայության ղեկավարը որոշում է կայացնում հաշտարարություն և հաշտարար նշանակելու կամ հաշտարարության նշանակումը մերժելու մասին:

5. Ազատագրկման հետ չկապված պատիժների կատարման կամ հետպատժա փուլում պրոբացիայի ծառայության ղեկավարը մերժում է հաշտարարության նշանակումը, եթե բացակայում է հաշտարարության գործընթաց սկսելու վերաբերյալ կողմերից մեկի համաձայնությունը:

6. Պրոբացիայի ծառայության ղեկավարի՝ հաշտարարություն նշանակելու մասին որոշման մեջ նշվում են հաշտարարության կողմերը, գործի հանգամանքների հակիրճ նկարագրությունը, կողմերի պահանջները, հաշտարարության ժամկետները և այլ անհրաժեշտ տվյալներ: Պրոբացիայի ծառայության ղեկավարի որոշումն ընդունվելուց հետո՝ եռօրյա ժամկետում, պրոբացիայի ծառայությունն այդ մասին պատշաճ ծանուցում է կողմերին:

Հոդված 33. Հաշտարարության ավարտը

1. Հաշտարարության գործընթացն ավարտվում է՝

1) կողմերից առնվազն մեկի կամ հաշտարարի կողմից գործընթացը դադարեցնելու վերաբերյալ ներկայացված միջնորդության հիման վրա՝ հաշտարարություն նշանակած մարմնի կողմից որոշման կայացմամբ.

2) հաշտարարության արդյունքում հաշտության համաձայնության կնքման դեպքում՝

ա. ազատագրկման հետ չկապված պատիժների կատարման հետպատժա փուլում՝ պրոբացիայի ծառայության ղեկավարի հաստատմամբ կամ մերժմամբ,

բ. դատական քննության փուլում՝ այն հաշտարարություն նշանակած դատարանին ներկայացնելով:

2. Յուրաքանչյուր կողմ ցանկացած պահի կարող է դիմել պրոբացիայի ծառայության ղեկավարին հաշտարարության գործընթացը դադարեցնելու միջնորդությամբ:

3. Հաշտության վերաբերյալ գրավոր համաձայնության մեջ կարող է նախատեսվել պրոբացիայի շահառուի կողմից տուժողին պատճառված վնասի հատուցման պարտականությունը, դրա ժամկետներն ու իրականացման կարգը:

4. Հաշտարարության արդյունքում հաշտության համաձայնություն կնքելու դեպքում հաշտարարը պարտավոր է հաշտության համաձայնությունն ստորագրելու պահից երկու աշխատանքային օրվա ընթացքում պատշաճ ծանուցել պրոբացիայի ծառայության ղեկավարին՝ կցելով հաշտության համաձայնության բնօրինակը:

5. Ստանալով հաշտարարի՝ վեճը հաշտարարությամբ լուծելու մասին պատշաճ ծանուցումը, պրոբացիայի ծառայության ղեկավարն անհապաղ, բայց ոչ ուշ, քան երեք աշխատանքային օրվա ընթացքում հաստատում կամ մերժում է կողմերի միջև ձեռք բերված հաշտության համաձայնությունը, իսկ դատարանի նախաձեռնությամբ նշանակված հաշտարարության դեպքում այն ներկայացնում է դատարան:

6. Դատարանը կամ պրոբացիայի ծառայության ղեկավարը մերժում է կողմերի միջև ձեռք բերված հաշտության համաձայնությունը, եթե հաշտության համաձայնությունը չի համապատասխանում օրենսդրության պահանջներին: Պրոբացիայի ծառայության ղեկավարի կողմից կողմերի միջև ձեռք բերված հաշտության համաձայնության մերժումը չի կարող արգելք հանդիսանալ կողմերի միջև հաշտարարության նոր գործընթաց սկսելու համար:

Հոդված 39. Պրոբացիայի շահառուի անձնական գործը

1. Պրոբացիայի շահառուի վերաբերյալ կազմվում է անձնական գործ, որը պարունակում է նրա վերաբերյալ ամբողջական տեղեկատվություն, այդ թվում՝

- 1) անունը, ազգանունը, հայրանունը.
- 2) ծննդյան օրը, ամիսը, տարին.
- 3) բնակության, հաշվառման վայրը (հասցեն).
- 4) ընտանեկան դրությունը.
- 5) գույքային դրությունը.
- 6) դատական ակտի կամ կատարման ենթակա այլ իրավական ակտի վերաբերյալ տվյալներ.
- 7) նախկին դատվածությունների վերաբերյալ ամբողջական տեղեկատվություն.
- 8) սոցիալական միջավայրը՝ սոցիալական և մշակութային պայմաններ, ներառյալ՝ վերաբերմունք, ինչպես նաև ֆիզիկական շրջապատ, ուր անձն ապրում է, կրթվում, աշխատում, տեղաշարժվում և կազմակերպում իր անձնական կյանքը.
- 9) պրոբացիայի ծառայության հսկողության ներքո գտնվելու ժամանակահատվածում իրավունքների և պարտականությունների շրջանակը.

10) այլընտրանքային խափանման միջոցները և ազատությունից զրկելու հետ չկապված պատիժները կատարելուն վերաբերող պարբերաբար թարմացվող տեղեկություններ.

11) [օրենքով նախատեսված դեպքերում](#) ռիսկերի և կարիքների պարբերական գնահատման տվյալներ.

12) անձի վերաբերյալ կազմված բնութագրերն ու զեկույցները.

13) անձի ֆիզիկական, ֆիզիոլոգիական և կենսաբանական առանձնահատկությունները բնութագրող տվյալներ.

14) [օրենքով նախատեսված դեպքերում](#) վերասոցիալականացման միջոցառումները.

15) օրենքով նախատեսված այլ փաստաթղթեր և տվյալներ:

2. Պրոբացիայի շահառուի անձնական գործում առկա տեղեկությունները գաղտնի են:

3. Առանց պրոբացիայի շահառուի համաձայնության պրոբացիայի շահառուի անձնական գործին գրավոր որոշմամբ կարող են ծանոթանալ.

1) քրեական վարույթն իրականացնող մարմինները, եթե տվյալ անձը քրեական գործով ներգրավված է որպես մեղադրյալ.

2) համապատասխան նախարարությունը՝ իր կողմից իրականացվող վերահսկողական գործառույթների շրջանակում.

3) դատախազը՝ իր իրավասության շրջանակում պատիժների և հարկադրանքի այլ միջոցների կիրառման օրինականության նկատմամբ հսկողություն իրականացնելիս.

4) դատարանը՝ իր իրավասությունների շրջանակում:

4. Այլ անձինք պրոբացիայի շահառուի անձնական գործին կարող են ծանոթանալ բացառապես վերջինիս գրավոր համաձայնության առկայության դեպքում կամ դատական ակտի հիման վրա:

5. Պրոբացիայի շահառուի անձնական գործում առկա տեղեկություններին ծանոթանալու իրավասություն ունեցող անձինք պարտավոր են պահպանել իրենց հայտնի դարձած տեղեկությունների գաղտնիությունը և չփոխանցել դրանք երրորդ անձանց, բացառությամբ օրենքով նախատեսված դեպքերի: Սույն մասի պահանջների խախտումն առաջացնում է օրենքով նախատեսված պատասխանատվություն:

(39-րդ հոդվածը փոփ. 23.03.18 ՀՕ-283-Ն, 23.05.18 ՀՕ-335-Ն, 15.06.22 ՀՕ-247-Ն)

Հոդված 41. Էլեկտրոնային հսկողությունը

1. Էլեկտրոնային հսկողությունը կիրառվում է քրեական վարույթի մինչդատական և դատական քննության փուլերում՝ որպես այլընտրանքային խափանման միջոցների և անվտանգության միջոցների հետ համակցված միջամտություն կամ պատժի կատարման փուլում՝ որպես պատժի կատարման հետ համակցված հսկողության միջոց ~~կամ հետպատժյա փուլում~~:

2. Այլընտրանքային խափանման միջոցների կիրառման հետ համակցված էլեկտրոնային հսկողությունը կիրառվում է դատարանի կողմից՝ Հայաստանի Հանրապետության քրեական դատավարության օրենսգրքով սահմանված դեպքերում և կարգով:

3. Պատժի կատարման, պատիժը պայմանականորեն չկիրառելու, պատժի կրումից ազատելու, պատժից պայմանական վաղաժամկետ ազատման դեպքում փորձաշրջանի մեջ գտնվող կամ պատժի կրումը հետաձգված անձանց նկատմամբ սահմանված վերահսկողության իրականացման ընթացքում էլեկտրոնային հսկողությունը կիրառվում է դատական ակտով՝ դատախազի, պաշտպանության կողմի միջնորդությամբ կամ դատարանի սեփական նախաձեռնությամբ, իսկ պատժի կատարման փուլում՝ պրոբացիայի ծառայության միջնորդությամբ:

Հոդված 44. Էլեկտրոնային հսկողության ծառայությունների ֆինանսավորումը

1. Էլեկտրոնային հսկողության ծառայությունների ֆինանսավորումն իրականացվում է դատական ակտով՝ պետական բյուջեի կամ պրոբացիայի շահառուի միջոցների հաշվին:

2. Էլեկտրոնային հսկողության ծառայությունների ֆինանսավորման հարցը քննարկելիս դատարանը հաշվի է առնում տվյալ անձի գույքային դրությունը:

3. Պրոբացիայի շահառուի մոտ բավարար դրամական միջոցների բացակայությունը չի կարող հիմք հանդիսանալ էլեկտրոնային հսկողության կիրառումը մերժելու համար:

4. Պրոբացիայի շահառուի միջոցների հաշվին էլեկտրոնային հսկողություն նշանակելու մասին դատարանի որոշումը կատարվում է անհապաղ՝ էլեկտրոնային հսկողության միջոցների երկամսյա կիրառման երաշխիքային գումարի՝ ~~դատարանի~~ Պրոբացիայի ծառայության դեպոզիտ հաշվին մուտքագրումը հավաստող ապացույցներ ստանալուց հետո:

5. Պրոբացիայի շահառուի միջոցների հաշվին, ինչպես նաև պետական բյուջեի միջոցների հաշվին էլեկտրոնային հսկողության միջոցների կիրառման ֆինանսավորման կարգը սահմանում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը:

Հոդված 48. Ազատությունից զրկելու հետ չկապված պատիժների և իրավասու մարմնի կիրառած հարկադրանքի այլ միջոցների կարգն ու պայմանները խախտելը

1. Ազատությունից զրկելու հետ չկապված պատիժների և հարկադրանքի այլ միջոցների կարգն ու պայմանները չպահպանելը կարող է համարվել հարգելի հետևյալ հիմքերից մեկի առկայության դեպքում՝

1) բժշկի կողմից համապատասխան տեղեկանքով հաստատված պրոբացիայի շահառուի առողջական վիճակի այնպիսի վատթարացումը, որը խոչընդոտում է նրա կողմից իր վրա դրված պարտականությունների կատարումը.

2) մերձավոր ազգականների (ծնողների, զավակների, որդեգրողների, որդեգրվածների, հարազատ, համահայր կամ համամայր եղբայրների և քույրերի, պապի, տատի, թոռների, ինչպես նաև ամուսնու և ամուսնու ծնողների, վերջիններիս համար՝ փեսայի և հարսի) մահը կամ բացառիկ դեպքերում ծանր հիվանդությունը.

3) եթե առկա է անհաղթահարելի ուժ, կամ պրոբացիայի շահառուն գտնվում է տարերային աղետի (հրդեհների, ջրհեղեղների և այլն) կամ ռազմական գործողությունների գոտում.

4) այլ քրեական գործով իր մասնակցությունից բխող վարութային գործողություններին ներգրավվածությունը:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասում նշված հիմքերի առկայության դեպքում պրոբացիայի շահառուն պարտավոր է դրանց մասին գրավոր, իսկ անհնարինության դեպքում բանավոր տեղեկացնել պրոբացիայի ~~ծառայողին~~ ծառայության պետին՝ համապատասխան թույլտվություն ստանալու նպատակով:

3. Պրոբացիայի ~~ծառայողը~~ ծառայության պետը պրոբացիայի շահառուի դիմումն ստանալու դեպքում անհապաղ, բայց ոչ ուշ, քան ~~մեկ-երեք~~ աշխատանքային օրվա ընթացքում որոշում է ընդունում ազատությունից զրկելու հետ չկապված պատիժների և հարկադրանքի այլ միջոցների կարգն ու պայմանները չպահպանելու թույլատվություն տալու կամ մերժելու մասին, իսկ այլընտրանքային խափանման միջոցի դեպքում գրավոր միջնորդություն է ներկայացնում վարույթն իրականացնող մարմին:

4. Վարույթն իրականացնող մարմինը պարտավոր է Քրեական դատավարության օրենսգրքով սահմանված կարգով և ժամկետներում որոշում ընդունել այլընտրանքային խափանման միջոցի կարգն ու պայմանները չպահպանելու թույլտվություն տալու կամ մերժելու մասին:

5. Սույն հոդվածի 2-րդ մասով նախատեսված պարտականությունները չկատարելն իրավասու մարմնի որոշմամբ կարող է համարվել հարգելի, եթե անձն օբյեկտիվորեն հնարավորություն չի ունեցել այդ մասին պատշաճ ձևով իրազեկելու պրոբացիայի ծառայությանը: